

וארא

בעלון נעסוק בתוכן שיעור 614 שנערך ביום ב' ברמת השרון ברחוב הקוצר 2, בשעה 19:00, במדרשת "ברינה יקצורו", מיסודו של מו"ר הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל.

עלון מס' 501 שנה י"א העלון מוקדש למרכוס מרדכי בן רבקה יוסף ז"ל - ט"ו טבת כ"ז עבת תשפ"א

999 ה'תשפ"א

וארא - תוכן ענייני הפרשה

- א. הבטחת ה' על גאולת ישראל בארבעה לשונות גאולה.
- ב. ראשי האבות בשבטי ראובן, שמעון ולוי, ויחוס משה ואהרן.
- ג. מופת התנין לפני פרעה, ומטה אהרן בלע את כל התנינים.
- ד. **מכת דם** - כל המים נהפכים לדם: התראה, מכה שבעת ימים, ונסיון החרטומים.
- ה. **צפרדע** - צפרדעים שורצות ומקרקות ברעש גדול בכל מצרים: התראה, מכה, תפילת משה, הצפרדעים מתו, ותבאש הארץ.
- ו. **כינים** - כל עפר מצרים נהפך לכינים: אהרן הכה את עפר מצרים בציווי משה, ותהי הכנס, וכשלון החרטומים לברוא כינים בעצמם.
- ז. **ערוב** - חיות בתערובת: התראה בבוקר תשחת הארץ, חוץ מארץ גשן - מושב בני ישראל. ופרעה אמר: "זבחו לה' בארץ", ומשה התפלל וסר הערוב, ויכבד לבו של פרעה.
- ח. **דבר** - הבהמות מתות: התראה, מות כל מקנה מצרים, וממקנה ישראל לא מת אחד.
- ט. **שחין** - פריחה בעור הגוף: משה (דרך נס) זרק פיה כבשן, והתפזר בכל מצרים, ויהי שחין באדם ובבהמה, ולא יכלו החרטומים לעמוד לפני משה מפני השחין.
- י. **ברד** - גושי קרח ובתוכם אש יורדים מהשמים: התראה, ברד כבד מאוד אשר לא היה כמוהו במצרים, אש מתלקחת בתוך הברד וקולות מהשמים, שלח פרעה למשה שיתפלל, וכשיצא להתפלל מיד הפסיק הברד.

"וַיְדַבֵּר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אֶהֱרֹן וַיִּצְוֶם אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל פְּרַעֲה מֶלֶךְ מִצְרָיִם" (ו, יג)

וברש"י: צָוֶם עליו לחלוק לו כבוד בדבריהם. דברים נוראים כתב על כך ה"חתם סופר" וזה לשונו: נראה שרצה להזהירם שלא יבזו המלך, ויתכפרו לו עוונותיו, ולא יבואו המכות עליו בדין. נורא למתבונן. אם פרעה הרשע העומד ומשעבד שישים ריבוא מבני ישראל - בעינויים קשים ומרים, ובדין הוא שילקה אפילו הכי בזכות ביזיון מועט - שלא ינהגו בו כבוד כראוי ייפטר מהמכות, ק"ו בן בנו של ק"ו לדידן - אף מי שאינו במצב הראוי ועדיין רחוק הוא מלהיות פרעה, על ידי שמבזים אותו ושותק יסיר מעליו כל מיני יסורים וחולאים רעים.

סיפר נכדו של מרן הגרא"ל שטיינמן זצ"ל, הרב גדליהו הוויגסברג שליט"א: היה פעם יהודי שהגיע לפני יותר מעשר שנים עם לבוש ירושלמי, אמר שיש לו משהו אישי, בחוץ הוא אמר למישהו, הייתי נהג של רכב שזרק עליו פסקוילים, אבל כשהוא נכנס לחדר, הוא היה לבד ודיבר בקול ואז שמעו אותו אומר בבכי, אני הדפסתי ואני הייתי הנהג זורקתי. והוא אמר נולד לי ילד בשנה האחרונה והוא עבר כבר 7 ניתוחים בלב... (הרב שטיינמן אמר לי פעם אנשים באים לבקש ממני מחילה כסדר לפעמים נזכרים כבר מאוחר... עם כל הענווה...) הרב שטיינמן ניגש לארון ספרים הוציא ספר "שערי הקדושה" (חלק א שער ו) והקריא לו: אם שָׁכַל היה לך לחפש מישהו שיצער לך כי חיים אני מחפש לך... האיש ביקש סליחה ומרן הרב אמר לו: "אני מוחל לך, אני מוחל לך" (פעמיים). כשהוא היה ליד הדלת הוסיף בחיך: "אבל לאחרים אל תעשה את הטובה הזאת..."

פרשתנו עוסקת בשבע מתוך עשר המכות שהקב"ה הביא על מצרים. לכשנתבונן בפרשה נמצא ש-ג' פעמים פרעה מבקש ממשה ואהרן "הַעֲתִירוּ" - דהיינו התפללו עליי (בעדן).

אמרו חז"ל (ברכות לב:): **אמר רב חמא ברבי חנינא: אם ראה אדם שהתפלל ולא נענה, יחזור ויתפלל: שנאמר** (תהלים כז, יד) **"קְנֵה אֶל ה' בתפלה, ואף אם לא נענית, הִזְק וַיִּצְמַץ לִבִּי, וקוה בתפלה נוספת אל ה'! ועוד מוסיפה הגמרא, תנו רבנן: ארבעה דברים צריכין חיזוק! שיש לו לאדם להתחזק בהם תמיד בכל כוחו. ואלו הן: תורה, מעשים טובים, תפלה, ודרך ארץ (במסחר ובאומנות).**

אמר רבי אלעזר (ברכות לב:): גדולה תפילה יותר ממעשים טובים. שאין לך גדול במעשים טובים יותר ממשה רבינו, ואף על פי כן לא נענה (מחמת מעשיו הטובים לבד) אלא בתפילה. אמר רבי חנין אמר רבי חנינא: כל המאריך בתפלתו, אין תפלתו חוזרת ריקם!

דוד המלך ע"ה אמר (קט, ד): **"וַאֲנִי תַפְלֵה".** וברש"י: ואני מתפלל אליך תמיד. כלומר, כל אדם צריך שבמהותו לשאת תפילה כל רגע ורגע, וכשאדם מתפלל הוא זה שקשור לקב"ה. התפילה באה לידי ביטוי באישיותו של אדם. רצונך לעמוד על אישיותו של אדם - התבונן בתפילתו.

פעמים נתקלים בקשיים שבעת התפילה נכנסות מחשבות זרות, והשאלה מדוע? אחת העיקריות שבהן היא המחשבות הזרות.

חסיד אחד הגיע לרבו ואמר: "רבי, יש לי מחשבות זרות." "זרות"? השיבו הרבי, "אין הן זרות כלל וכלל. הן כולן שלך." ר' מנחם מנדל מויטבסק, תלמידו של ה"מגיד" ממעזריטש היה אומר: כשאדם עומד בתפילה ומבקש לטפס למדרגות שהן למעלה ממדרגתו, זורקים אותו משם באמצעות המחשבות הזרות שמתערבבות בתפילתו.

מהי כוונת הדברים? כשהתפילה היא מלאכותית - יש מחשבות זרות. בשיחת הלב, שיחה אִמְתִּית, אין מחשבות זרות. כשאדם מדבר עם חבירו אין לו מחשבות זרות. כשאדם מטפס "למעלה ממדרגתו", כשתפילתו אינה טבעית, באות אצלו מחשבות זרות. בכדי להבין זאת מספרת הגמרא (ברכות כח:): כשחלה רבי אליעזר נכנסו תלמידיו לבקרו. אמרו לו: רבנו, למדנו אַרְחוֹת חיים, ונזכה בהן לחיי העולם הבא. אמר להם: הזהרו בכבוד חבריכם, ומנעו בניכם מן ההיגיון, והושיבוים בין ברכי תלמידי חכמים, **וכשאתם מתפללים דעו לפני מי אתם עומדים**, ובשביל כך תזכו לחיי העולם הבא."

וכי איזה "גילוי" יש כאן? והלא אם לא ידע אדם לפני מי הוא עומד, כאילו לא התפלל? אכן, רבי אליעזר הדגיש ואמר: **"דעו"**, אל תסתפקו ב"כוונה" גרידא, "כוונה" יכולה להיות משהו מלאכותי, חיצוני, **"דעו לפני מי אתם עומדים"**, ואז, מתוך אותה "ידיעה" תהיה התפילה טבעית.

אומר הרמב"ם בהלכות תפילה (ד, טז): **"כיצד היא הכוונה? שיפנה את לבו מכל המחשבות ויראה עצמו כאילו הוא עומד לפני השכינה"**.

אחד הדברים שיכולים לעורר את האדם בכוונתו הוא לשנן את הפסוק (תהלים טז, ח): **"שִׁוִּיתִי ה' לְנֹגְדֵי תַמִּיד כִּי מִיְמִינִי בַל אָמוּט"**.

יסוד האמונה טמון וגנוז בתפילה. אדם מביע באמצעותה את תלותו המוחלטת בקב"ה. התפילה מחזקת את האמונה. כפי שהזכרנו אחד הדברים שטעונים חיזוק בכל עת הוא התפילה. התפילה היא מקור האמונה ויסודה. אושרו הגדול של האדם טמון בתפילה, והיא המגדירה אותו כ'אדם'.

"אמר אל אהרן קח מטן ונטה ידך על מימי מצרים..." (ז, יט) - על הכרת הטוב

פרשת השבוע עוסקת בתיאור שבע ממכות מצרים, שהנחית הבורא על פרעה ועמו, כדי שישחררו את בני ישראל. בתחילת סיפור המכות, מסתתרת לה פנינה נאה, בורא עולם מורה להכות את היאור, כדי להופכו לדם. אף שמשה רבינו הוא מנהיג ישראל ומחולל המופתים במצרים, את המשימה להכות את היאור מטיל ה' על אהרן דווקא.

משה לא יכול להכות את היאור, כי כשהיה תינוק הוחבא על שפת היאור, ולא ראוי שיכה המקום שעמד לו למחסה ולהצלחה. זאת, על אף שהיאור הוא לא "אדם" - אין לו לב, הוא נטול רגשות והוא לא חש את מה שעושים לו. בכל זאת, כיוון שמשה רבינו הסתתר בו ונעזר בו - אינו יכול להכותו, אינו יכול להכאיב לו. היאור לא יצעק 'איי'. הוא לא מרגיש כאב מכה. אך רק בגלל שהיאור שימש לו מחסה - די בזה כדי למנוע ממשה להכות היאור, לשם מטרה טובה עליה ציווה ה'. משה מבין שלא יתכן שיניף יד על היאור - שחייב ב'הכרת הטוב' ליאור כהוקרה למים שבתוכו.

עובדה זו חושפת בפנינו את הערך הנעלה של 'הכרת הטוב' שהיא ביטוי רגשי עמוק, שהופך לכלי מעשי.

'הכרת הטוב' היא החובה להוקיר טובה להודות למי שגמל עמנו טובה, ולהשיב טובה במעשים.

הכרת הטוב נובעת מחשיבה שלא חייבים לנו כלום, ואם מישהו גמל עמנו טובה - אנו מחויבים להשיב לו כגמולו הטוב, ולמצוא דרך להודות לו מעומק הלב, במילים, בהכרה, ובמעשים של ממש. יופייה של הכרת הטוב, נחשף בפרשה שעברה, בה מתואר סיפור נישואי משה, שהופך לחתנו של יתרו. משה בורח למדין, נעמד ע"י הבאר, ומושיע את בנות יתרו מהרועים המתנכלים להן. הן שבו הביתה מוקדם מהרגיל, ואביהן שואל "למה זה עזבתן את האיש" (ב, כ) - הלא האיש עשה עמכן טובה בהשקיית הצאן, היתכן שעזבתן אותו כך בשולי הדרך? המתבקש הוא להזמין הביתה, להגיש לו ארוחה. היכן הכרת הטוב שלכן? בעקבות זאת משה מוזמן הביתה, מתעכב בבית יתרו והופך לחתנו.

יתרו - חותן משה, זכה בחתן שהוא מנהיג ישראל שנתן התורה, זכה שחתנו הוא הנביא הגדול ביותר בכל הדורות, רק הודות להכרת הטוב. הכרת הטוב של יתרו הפכה לזכות שהובילה אותו לחתן המובחר ביותר!

ו'כמים הפנים לפנים': הכרת הטוב של משה לחותנו, על שפתח בפניו את ביתו והשיא לו בתו, היתה עצומה ובלתי נתפסת. עד כדי כך, שכאשר בורא עולם מגיע למשה רבינו, ומבקש להטיל עליו המשימה לגאול את ישראל ולהצילם מיד מצרים, משה טוען בפני בורא עולם, שאינו יכול לצאת ממדין למצרים ולגאול את ישראל ללא הסכמת חמיו, שפתח בפניו את ביתו, והוא חייב לו הכרת הטוב.

הבה נתבונן - אמר הסבא מסלבודקה זצ"ל: על כף המאזניים מוטלת השליחות החשובה והנשגבה להציל את בני ישראל ממצרים. למשה רבינו ניתנת הזכות להיות גואלם ומנהיגם, להוציאם מטומאת מצרים, להביאם להר סיני, ולתת להם התורה. אך משה מוותר על התפקיד הנשגב בגלל הכרת הטוב! שהיא ערכית יותר מכל תפקיד נעלה באשר הוא. כדאי לוותר על תפקיד מנהיג ישראל, כדאי לעכב גאולת ישראל ממצרים, שהכרת הטוב חשובה יותר.

אין מי מאתנו שלא חייב הכרת הטוב למטיבים עמו - הורים, בני הבית, חברים, כולם מטיבים עמנו. נזכור כי הכרת הטוב היא ערך ראשון במעלה שכדאי להשקיע בה את כל הלב.

היה זה בשעת הבוקר המוקדמות. רבן של ישראל ה'חזון איש' זצ"ל כבר התפלל תפילת שחרית בנץ החמה, ויצא להליכת הבוקר הקבועה שלו בפרדסים שבשולי בני ברק. בצאתו, ניגש אליו רבי שמואל צבי קובלסקי זצ"ל, שהיה אז בחור צעיר שהרבה להסתופף בצלו, וביקש להצטרף לטיול. החזו"א ניאות, וכך יצאו השניים להליכת בוקר צונן ונעים, כשהם משוחחים בדברי תורה. והנה לפתע פתאום החלו לנשב רוחות עזות, השמים התכסו בעננים כהים, ומטר עז החל ניתן על הארץ. החזו"א ומלווהו עמדו בשולי אחד הפרדסים, סמוך לכביש, חשופים לגשם השוטף ההולך ומתחזק. אין כל קורת גג בקרבת מקום, איך אפשר לרוץ בגשם עד בני ברק?! ואז, כמו אור עולה מהאופק, נראתה משאית ישנה מתקרבת. הנהג הבחין בשני היהודים הזקוקים נואשות ל'טרמפ' שיחלץ אותם מהגשם, והתרגש לגלות כי אחד מהם הוא החזו"א בעצמו! כשהגיע אליהם עצר הנהג את המשאית, והזמין לעלות, תוך שהוא מבהיר שהוא הבעלים של המשאית ורשאי להעלות אנשים לרכב.

אז הורה החזו"א למלווהו הבחור שמואל צבי, שיעלה על המשאית ויתיישב בכיסא שליד הנהג, כשהחזו"א צועד אחורנית כדי לעלות אל הבאגז הפרוץ שמאחור... הבחור נבהל ונרתע; "לא יתכן!" קרא מיד, "הרב יעלה ויישב ע"י הנהג, ואני אעלה לבאגז' מאחור. רבן של ישראל ייסע כמו קרטון סחורה, בעוד אני אשב מלפנים"?! קרא בזעזוע... החזו"א חייך, והשיב תשובה שכדאי שתהדהד באוזניו שוב ושוב: "הלא הגעת איתי לטיול בוקר, ליווית אותי במסירות, אני חייב לך הכרת הטוב! מבקש אני לגמול עמך טובה, ולהעניק לך את המושב הטוב יותר במשאית - ליד הנהג!" הבחור נבהל ושאל: "רגע והלא אני הוא שביקשתי להצטרף לטיול, לעונג ולכבוד הוא לי! הרב הוא זה שגמל עמי טובה במתן האפשרות להלך עמו בצידי הדרכים! יעלה נא הרב ל'קבינה' ויתפוס מקומו ליד הנהג, ואני אסע בבאגז' מאחור!" הגשם הוסיף לרדת, בעל המשאית המתין בסבלנות, עומד נדהם למול הוויכוח המשונה בין גדול הדור לבחור. כשראה הבחור כי ה'חזון איש' איתן בדעתו, גייס טיעון חדש ומקורי: "והלא איך ייראה הדבר, אם בשובנו לבני ברק יביטו האנשים ויראו שאני מתרווח לי מלפנים, בעוד הרב בבאגז'? כל מי שיראה זאת יבוא לחשוך בי שאיני נוהג ברב בכבוד, ותיגרם גגיעה בשמי הטוב! טען בלהט... 'ה'חזון איש' האזין לטיעון ההגיגוני וטיכס עצה גאונית: "הבה ניסע אתה בחזית ואני מאחור, וכשנגיע לבני ברק נתחלף", הציע ה'חזון איש'. והבחור הסכים.

הגשם הוסיף לרדת, נהג המשאית משרך את דרכו העירה, כשהבחור יושב בנחת במושב שלצד הנהג, והחזו"א בבאגז' מאחור, מאמץ את אחיזתו שלא ליפול... כשהגיעו סמוך לבני ברק, עצר נהג המשאית והשניים התחלפו, החזו"א עבר לשבת מלפנים והבחור נעמד מאחור. אך בכך לא תמה הכרת הטוב של החזו"א - בהגיעם לביתו, ביקש החזו"א מנהג המשאית לבקש ממנו ברכה, עצה, משהו שיוכל להשיב לו טובה ולהוקירו על שהביאו לבני ברק בעיצומה של סערה חורפית. הנהג הנהן במבוכה, לא מצא בקשה מיוחדת, אך רבי שמואל צבי, קפץ על ההזדמנות... "אם כבר אפשר לבקש, אבקש שהרב יסדר לי חברותא כלבבי" - ביקש הנער, והחזו"א ניאות. עוד באותו היום סידר לו חברותא את הגאון רבי שלמה ברמן זצ"ל - חתנו של ה'סטייפלער' ולימים מראשי ישיבת פוניבז', ואף ה'חזו"א קבע עמו חברותא אישית, כל יום בשעת טיול הבוקר וגם בשעת ערב.

סיפור זה (המובא ב'אנא עבדא'), מספק לנו הצצה על חשיבות 'הכרת הטוב' של גדול ישראל. כי אף שטיול הבוקר עם החזו"א הוא שעה של קורת רוח שאין כמותה, למרות זאת חש החזו"א כי הבחור מטיב עמו, ולכן העניק לו את המקום הטוב במשאית, וגם סידר לו חברותות כלבבו, כשהוא עצמו אחד מהם, הכל כדי להשיב לו טובה! הבה נלמד מהסיפור הזה עד כמה גדולה חובת 'הכרת הטוב'. [דרשו']

”וַיֵּצֵא מֹשֶׁה מֵעַם פְּרַעַה וַיַּעֲתֶר אֶל ה'” (ח, כו)

– כמה פעמים צעקה אשת עובדיה עד שנושעה?

וברש"י: "ויעתר אל ה'". נתאמץ בתפלה. כל מי שנושא איזה תפקיד ציבורי אפילו קטן, או אפילו שאינו נושא שום תפקיד, אלא שמעורב קצת בין הבריות, ונושא קצת בעול הציבור, יודע שאחת הבעיות הקשות של הדור, הם הבנות שמתבגרות ומשוועות לשידוך, לא משנה כרגע מה הסיבה לבעיה זו, ואיך נוצרה הבעיה, אך הבעיה, היא כאובה מאוד, כאשר מאות בנות זועקות 'אנא ה' הושיעה נא', וקולן הולך מסוף העולם ועד סופו. לפני כמה שנים, הגיע אל הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א מכתב כאוב שעליו חתומות מורות ותלמידות בסמינר, ובו הן מביעות את הצער הגדול, שהן עומדות ומתבגרות ושידוך - אין, וביקשו עצה מה לעשות, ומה עליהן לפעול כדי לראות את ישועתן. המכתב היה כאוב מאוד ואפשר היה לראות זאת בכל מילה ומילה שהועלתה על הכתב. המורות והתלמידות גוללו שם את מסכת הייסורים העוברת על הבנות, שחלקן אף הגיע לגיל מבוגר ומבוגר מאוד ועדיין לא מצאו את השידוך המתאים. כשראה הרב שליט"א את המכתב הכואב, קם ונסע אל לשכת הגזית, היא הלשכה שממנה יצאה הוראה לישראל, חמיומרן הגר"ש אלישיב זצ"ל שיאמר מה עליהם לעשות כדי לראות את הישועה.

כאשר נכנס הרב אל הקודש פנימה, שטח את כאב הבנות. בתחילה ניסה מרן זצ"ל ברוב ענוותנותו להתחמק ושאל, מי אני שיוכל לענות על שאלה קשה זו?! אך כשאמר מו"ר שליט"א למרן זצ"ל שאני בא כעת בשליחות של עם ישראל, והצער של הבנות הוא נורא, והן עומדות מצפות בכיליון עיניים לתשובה בהירה מ'לשכת הגזית', אמר מרן זצ"ל: "הדבר היחיד שאני יכול להציע לבנות אלו, הוא להתפלל, להתפלל ולהתפלל!" כשחזרתי עם תשובת מרן הגר"ש זצ"ל, ומסרתי לבנות שכתבו את המכתב, פרצו אלה בבכי ואמרו: "כבר יבש פינו מלהתפלל! כל הזמן אנחנו עומדות ומתפללות, והישועה ממאנת לבוא".

כמה ימים לאחר שובי ממרן הגר"ש, נכנסתי לביתו של מרן ראש הישיבה הרב שטיינמן זצ"ל, וסיפרתי לו על המכתב ותשובתו של מו"ר חמיו זצ"ל, וגם את תשובתן של הבנות שאמרו שפיהן כבר יבש מלהתפלל.

במקום לענות תשובה, ניגש מרן בעל ה"אילת השחר" אל ארון הספרים שבביתו, והוציא נביא מלכים, פתח שם את פרק ד', שם מסופר על אשת עובדיה הנביא עם הנס שקרה לה עם פך השמן בזכות אלישע הנביא, אך זה הסוף של הסיפור, אולם בפסוק בראשון נאמר: "וְאִשָּׁה אַחַת מְנַשֵּׁי בְנֵי הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל אֱלִישֶׁע לֵאמֹר, עֲבָדְךָ אִישִׁי מֵת וְאַתָּה יְדַעְתָּ כִּי עֲבָדְךָ הָיָה יָרָא אֶת ה', וְהַנְּשִׂיָה בָּא לְקַחַת אֶת שְׂנֵי לְדָדִי לוֹ לְעֶבְדִּים" (מלכים ב' ד, א), והנה, אמר לי מרן זצ"ל, האם מישהו יודע כמה פעמים צעקה אשת עובדיה, כמה פעמים התחננה לפני שנושעה מצרתה? התשובה על שאלה זו מופיעה ברד"ק בשם התרגום, 265 פעמים צעקה האשה אל אלישע!!! והוא רמוז בתיבת 'צעקה' שבגימטריה = 265. וכך כותב התרגום: "עוד מאתיך ושתין וחמשא זמניך צווחת אתת עובדיה כהאי גוונא, ולא הווה משגח, ולא ידעה מה למעבד, עד דאזלא לבי קבריה"... (פירוש: עוד 265 פעמים צווחה אשת עובדיה כך, ולא השגיח בה אלישע ולא ידעה מה לעשות, עד שהלכה לבית הקברות...).

האם אפשר היה להאמין שהאשה צעקה כל כך הרבה פעמים? וצריך לומר שאם היא צעקה 265 פעמים ואז נענתה (ע"י שהלכה לקבר בעלה וחזרה לאלישע שעשה את הנס עם אסוך השמן), לא היה שייך שתיענה לפני כן. דהיינו אם היתה צועקת רק 264 פעמים, עדיין לא היתה נענית!!! נמצינו למדים שגם לאחר 264 תפילות וצעקות, אם עדיין לא נענים, צריך להמשיך ולהתפלל בפעם ה-265, והנה לפתע הכל בא על מקומו בשלום, והנס הגדול מתרחש לנגד העיניים. יש בחז"ל שטוענים שהיא המשיכה לצעוק עוד מספר פעמים כמנין 'לאמר' = 271 תפילות.

מרן בעל ה"אילת השחר" (לרבנו מרן אהרן יהודה לייב שטיינמן זצ"ל) הוסיף שרבנו הגר"א כותב שאין תפילה אפילו אחת שבה ריקם, וכל תפילה שאדם מוציא מפיו פועלת בשמי שמים, וגם אם התועלת לא תהיה על הדבר שבקש, הרי שהתפילה תפעל על דברים אחרים. [ברכי נפשי]

הגמרא (במסכת ברכות לב): אומרת: "ארבעה דברים צריכים חיזוק, ואלו הן; תורה, ומעשים טובים, תפילה ודרך ארץ", ואחד מהם זו תפילה. ומסביר רש"י: "צריכין חיזוק - שיתחזק בהם אדם תמיד בכל כוחו".

בכל השנה צריכה התפילה "חיזוק". זכות גדולה נפלה בחלקו של כל אדם, אשר צלם אלוקים בו, שהקב"ה אִפְשֶׁר לאדם להתפלל. אם כל אחד היה מתפלל האנושות היתה נראית אחרת, טובה יותר, שמחה יותר, ומתחשבת יותר בזולת.

הקב"ה השריש באדם את התחושה שיכול הוא להתפלל, ולא עוד אלא שהקב"ה - "שומע תפילת כל פה" - תפילתו של כל אחד, על כל דבר או בקשה, תהא אשר תהא.

דוד המלך ע"ה אמר (תהלים קמב, ג): "אֲשַׁפֵּךְ לִפְנֵי שִׁיחִי, צָרְתִּי לִפְנֵי אֲגִיד". דהיינו, אתפלל ואדבר עם הקב"ה על כל דבר ועל כל צרה שתפקוד אותי.

כמה קל לאדם שיכול הוא לשפוך שיחו לפני הקב"ה. עולם שאיבד את אימונו בקב"ה מחפש תחליפים. פסיכולוגים, רופאים, עובדים סוציאליים. העיקר שמישהו יקשיב.

כמה צריך אדם להיות מאושר על שיכול הוא לשפוך שיח לפני הקב"ה, כפי שנאמר (שם ב): "קוֹלֵי אֵל ה' אֲזַעֵק, קוֹלֵי אֵל ה' אֲתַחֲנֶן".

”הַנְּנִי מִמְטִיר פֶּעֶת מֶחֶר בְּרַד פְּבַד מְאֹד אֲשֶׁר לֹא הָיָה כְּמֹהוּ בְּמִצְרַיִם לְמִן הַיּוֹם הַזֶּה וְהַסֻּדָּה וְעַד עַתָּה” (ט, יח) - ברד עם עננים?

וברש"י: כעת מחר - כעת הזאת למחר. שָׁרַט לו שריטה בכותל, למחר כשתגיע חמה לכאן ירד הברד.

בספר 'באר יוסף' - לר' יוסף סלנט זצ"ל, כתב לחדש שמכת ברד היתה בלא עננים, ומוכיח כן מדברי רש"י אלו, שהרי אילו היו עננים, איך החמה היתה מאירה על השריטה בכותל שעשה משה בבית פרעה.

ובספר 'תפארת תורה' - להגר"ש פינקוס זצ"ל, מביא לבאר זאת, שעניין העננים בעת הגשם הוא שכאשר בא שפע ברכה מן השמים הרי זו התקרבות עצומה של השם יתברך להשפיע ברכתו, ולכן צריך מחיצה של ענן שהעולם יוכל לסבול ההתקרבות הגדולה של הברכה, אבל במכת ברד שכל עניינה לא היה ברכה וקירבה כלל אין שם צורך בענן ולכן היה הברד בלי ענן אלא ירד מן השמים.

[הרב צבי וינברג - קב ונקי]

מזקנים אתכונן - רבי ישראל אבוחצירא זצ"ל

“וְנִטְהַר יְדְךָ עַל מִימֵי מִצְרַיִם” (ז, יט)

שיירי מצווה - סיפור על הבבא סאלי

לרגל ההילולא של הבבא סאלי - ד' שבט, מובא לפניכם קוראים נכבדים סיפור מופת אחד מימי רבות על הצדיק זיע"א.

פעם, כשהפליג הבבא סאלי זצ"ל הפליג באוניה, התחוללה סערה עזה. היה זה בערב שבת קודש, ורבנו קיבל את פני שבת המלכה בחדווה ובצהלה. ברוב דביקותו בשבת ובקדושתה לא חש בתנודות האוניה המיטלטלת בין הגלים הסוערים, אבל משרתו, המכונה 'משה הקטן', חש היטב בטלטלת האוניה.

בהיחבא יצא מתאו, ועלה לסיפון לחזות בגלי הענק המתנשאים לגובה בל יאומן, ומשתברים בקול רעש גדול. לפתע צדה עינו תכונה קדחתנית: רב החובל החל להנחות את צוות המלחים בהכנת סירות הצלה, והנוסעים המבוהלים החלו חוגרים חגורות ההצלה ונכנסים לסירות.

רב החובל הבחין במשה הקטן, וצעק לעברו, כשקולו מתנשא מעל לרוחות השורקות: "מהר, לך קרא לרבך, האוניה עומדת לטבוע, אנו עומדים לנטוש אותה בבל רגע!" משה הקטן מיהר לתאו, כשהוא כושל עם תנודות האוניה. בהגיעו לתא, מצא את הרב בסיום התפילה.

הודיעו בהתרגשות על הסכנה המרחפת, ועל כך שהנוסעים כבר נכנסו לסירות ההצלה. "ימהר הרב ויעלה, רב החובל הזהיר שהזמן קצר, והסירות עלולות להפליג בכל רגע!"

אך הרב נשאר שליו ובוטח, זיו פניו הקורן מקדושת השבת לא הועם, וכל בהילות לא נשמעה בקולו כאשר שאל: "ההכנת את השולחן לסעודת השבת?" - "כן", ענה משה הקטן, והביט על השולחן.

הכל היה מוכן עליו, אך בתנודות האוניה נפלו כל המאכלים והתגבבו בפנינת התא... "אם כן", אמר רבנו, "הגש לי את היין ואת הכוס לקידוש. נקדש, וירחם ה'!"

מבולבל ונבוך הושיט משה הקטן את כוס הקידוש, ומזג את היין ביד רועדת מפחד ומתנודות הספינה, והרב החל לקדש, במתינות ובכוונה רבה, כמונה מעות, בעוד כל מילה נראית בעיני המשרת כנצח...

הרב שתה מכוס הקידוש, מסרה למשרת, ואמר: "עלה אל הסיפון, ושפוך את שארית היין שבכוס לתוך הים".

העיד המשרת: בו ברגע שהיין שבכוס נשפך לים - צללו אוזניי מקול הדממה. הרוח שקטה לפתע, הגלים נחו מזעפם, הים שקט, נרגע, והיה חלק ושליו! האוניה התייצבה ושייטה כבאגם.

רב החובל, שעמד ליד סירות ההצלה, הבחין בנעשה. הוא רץ לעבר המשרת, תפס בזרועו, ותבע לדעת: "מה עשית לים, ששקט בין רגע מזעפ?" "לא כלום", אמר משה הקטן, תמה לא פחות, "רק ביצעתי את פקודת הרב!" "בוא ונלך אל רבך", אמר לו רב החובל.

ירדו שניהם אל התא, ורב החובל נכנס בפחד ובמורא, הסיר את כובעו ביראת כבוד, קד לפני הרב ואמר: "איש קדוש וצדיק, נוסעי האוניה חבים לך את חייהם, בזכותך ניצלה האוניה על כל נוסעיה!"...

הרב ענה ברוב ענוותנותו: "טעית! בורא העולם הוא שהצילנו, ולו חבים אנו את חיננו. עלינו להודות לו על חסדו הגדול, ועל הנס שגמל עמנו!" נשק רב החובל את ידי הרב, עלה אל הסיפון, עליו התגודדו הנוסעים ואנשי הצוות, והכריז בקול גדול: "דעו לכם, כי נמצא בינינו קדוש עליון, רב יהודי, שבזכותו ניצלנו כולנו. הבה נרד לתאו ונודה לו!" ירדו כולם לתאו של הרב, אך מצאוהו נעול.

הרב הסתגר בתאו לסעודת ליל השבת... להנהגתו של הרב יש מקור בגמרא, והיא שייכת למצוות נטילת הלולב.

מצוה זו - כשמה כן היא: משנוטלים את הלולב ומיניו ביד - יוצאים ידי חובה. הנענועים הם רק "שיירי מצוה". ועליהם נאמר כי סגולתם לעצור רוחות רעות וטללים רעים. ומסיקה הגמרא: "שיירי מצוה מעכבין את הפורענות!" ואף שיירי יין הקידוש, עיכבו את הפורענות! ואם זו סגולתם של שיירי מצוה, מהי סגולת המצוה עצמה!... [מעייין המועד]

כמה יש לנו להוסיף במצוות ולזכות בלא סוף, לעכב את הפורענות, ובמיוחד בימים אלו שבהם עדיין המגפה לא הוכחדה ונעלמה, אמנם אנו לא כאחד הצדיקים כמו הבבא סאלי, אך מוטל עלינו לרדוף אחרי מצוות ולהזדרז לקיימן, למרות שידועים דברי חז"ל לגבי שכר של המצוות: 'שכר בהאי עלמא, ליכא' (מסכת קידושין ט:), כי אין לנו דבר בעולם הזה חוץ מלקיים תורה ומצוות, גמילות חסדים וצדקה, וזהו חוף המבטחים שלנו.

בברכת התורה

ברינה רון

"לאָדס מערְכֵי לֵב וּמַה' מַעֲנֵה לְשׁוֹן" (משלי טז, א)

לעילוי נשמת מו"ר אבי: יעקב בן רחל וצדוק

מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף

מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף: דינה בת שרה

נפתלי בן רוחה: סמי בן שמחה: גורג'י בן שמחה

רבי מאיר בן אשר: יוסף חיים בן לאה: יהודה בן טובה

שלמה בן זוהרה: יעקב בן סאלם: חיים בן דוד ורחל

אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם

אפרים בן ציון ורבקה: עופר בן יחיא: דויד (רוג'ה) בן שמחה

משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה: שמעון בן רחל בן זינו

מינה בת מרדכי שמואל: יפה נדרה בת נעימה: רוחה בת שמשון

מרים בת עזיה: כתון בת חביבה: האהבה (דייז) בת טובה

שמחה בת סרח: חיה בת יוסף: רחל בת חנה: חנינה בת כמיסה

להצלחה: אריה (לאון) בן מלכה: אליעד יעקב בן פאוולה

ציווג הגון - זהבה בת אטו: ג'ימי שמואל בן אסתר (Jimmy Shmuel ben esther)

רחלי בת זהבה: עדינה בת שמחה: אלקנה רחמים בן איריס: מרים בת שרה חסיה

לרפואת:

הרב מאיר נסים בן כמסאנה שליט"א
יעקב ישראל בן גלית: אריאל בן אביגיל
מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל: אברהם בן אנט
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליס בת חנה
פאולה בת דינה: זהבה בת הודיה: גלית בת רות
מרים קרן בת רבקה: אילה לאה בת ציפורה
פיבי בת חביבה בן חמו: שושנה בת שדרה
רחל בת טארה: חת בת לינה: טרית בת רחל

לזרע של קימא:

יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה: לאור בן דינה
שושנה ריזל בת מינה: שירה בת שושנה
מיטל בת לולו: לאית בת ויקטוריה
שמחה צביה בת רחל
יובל בן שלומית
רחל בת חיה
עדי בת מזל

להזמנות, להקדשות ולתרומות בסלולרי - 050-3828752

או במייל: Ronbarina@gmail.com

כתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים

ניתן לשלוח צ'ק לכתובת: רח' הקוצר 2 רמת השרון